

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Журналістські жанри

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Вид дисципліни	за вибором

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021/2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол № 1

Розробник програми:

СОЛОВИХ Є.М., к.політ.н., доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол № 1 від “26” серпня 2021 року

Завідувачка кафедри

(підпис)

Людмила НОВІКОВА

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм.

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (магістерського) рівня

(підпис)

Ірина ЗАСТАВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № від “26” серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни **«Журналістські жанри»** складена відповідно до освітньо-професійної програми: **«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»** підготовки магістра за спеціальністю **291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»**.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою навчальної дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти розуміння теоретичних знань та практичних навичок роботи над матеріалами інформаційних, аналітичних і художньо- публіцистичних жанрів на другому (магістерському) рівні для організації та проведення міжнародних зустрічей та переговорів, брати участь у фахових дискусіях при вирішенні складних задач та проблем у процесі здійснення майбутньої професійної діяльності у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основним завданням вивчення дисципліни “Основи наукових досліджень” є:

– **формування наступних загальних компетентностей**

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- **формування наступних фахових компетентностей**

СК4. Здатність виробляти підходи до розв’язання проблем і завдань у сфері міжнародних відносин, міжнародної та національної безпеки, зовнішньої політики, організовувати та здійснювати наукові дослідження проблем міжнародних відносин, визначати наукові проблеми, готувати наукові доповіді, здійснювати їх публічну апробацію.

СК6. Здатність організовувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, працювати в рамках міжнародних організацій та інших форм міжнародного співробітництва.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
2-й	-й
Лекції	
10 год.	год.
Практичні заняття	
18 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
92 год.	год.
Індивідуальне завдання	
-	

1.6. Заплановані програмні результати навчання:

РН9. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.

РН12. Організовувати та проводити дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів.

РН14. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин та світової політики.

РН17. Проводити підготовку, розробку та реалізацію проектів прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики, регіонознавства та міжнародних комунікацій.

РН22. Брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, поважати опонентів та їхню точку зору.

РН23. Доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань міжнародних відносин.

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття про жанр та жанрологію. Проблеми та виклики сучасної української журналістики: міжнародний досвід та перспективи.

Поняття про жанр та жанрологію журналістики. Класична система журналістських жанрів. Обираємо жанр для майбутнього твору. Письменництво та журналістика: у чому ключова різниця? Специфіка

літературної роботи в журналістиці. Основні проблеми та виклики сучасної української журналістики; міжнародний досвід та перспективи. Відомі журналісти-міжнародники України або інших країн світу. Новина як головний жанр інформаційної журналістики. Принцип перевернутої піраміди при побудові новини. Специфіка написання рецензії. План написання рецензії на кінофільм. Критерії якості, якими зумовлюється рецензія. Правило п'яти «НЕ» при написанні рецензії.

Тема 2. Інтерв'ю як метод збирання інформації і один із інформаційних жанрів журналістики.

Основні види інтерв'ю в журналістиці. Специфіка інформаційного інтерв'ю. Специфіка аналітичного інтерв'ю. Специфіка художньо-публіцистичного інтерв'ю. Час, вік та досвід як важливі фактори впливу на якісне портретне інтерв'ю. Головні аспекти техніки інтерв'ю. Відкриті питання в журналістиці - формула 5 W (або формула 5 W +n). Сучасне телевізійне інтерв'ю: відмінності «інтерв'ю під синхрон» (або «синхрон») від «власне інтерв'ю» (або «інтерв'ю»). Як правильно брати інтерв'ю або 39 складових успішного інтерв'ю. 10 небажаних дій та запитань журналіста. Правила інтерв'ю Робіна Дея.

Тема 3. Репортаж як оперативна форма емоційного, наочного зображення події.

Специфіка репортажу як журналістського жанру. Основні типологічні ознаки репортажу. Закони репортажу. Тема та ідея репортажу. Герої репортажу. Місце дії. Інтерв'ю з героями Структура репортажу. Типові помилки. Мова репортажу.

Тема 4. Особливості висвітлення збройних конфліктів.

1. Журналістські стандарти в контексті військової проблематики.
2. Специфіка роботи журналіста у зоні конфлікту.
3. Особливості висвітлення збройного конфлікту на Сході України.
4. Зміна журналістських стандартів у умовах збройного конфлікту (на прикладі точності і повноти інформації).

Тема 5. Коментар та стаття як аналітичні жанри журналістики.

Коментар як журналістський жанр. Основні ознаки коментаря. Основні види коментарів за порушеними у них проблемами. Коментар та репліка: основні відмінності. Коментар в структурі номера/випуску. Прийоми, за допомогою яких здійснюється коментування. Стаття як найбільш поширений аналітичний жанр.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					ус ьо го	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Поняття про жанр та жанрологію. Проблеми та виклики сучасної української журналістики: міжнародний досвід та перспективи.	24	2	4			18						
Тема 2. Особливості висвітлення збройних конфліктів.	22	2	2			18						
Тема 3. Репортаж як оперативна форма емоційного, наочного зображення події.	24	2	4			18						
Тема 4. Інтерв’ю як метод збирання інформації і один з інформаційних жанрів журналістики.	24	2	4			18						
Тема 5. Коментар та стаття як аналітичні жанри журналістики.	24	2	4			20						
Усього годин	120	10	18			92						

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття про жанр та жанрологію. Проблеми та виклики сучасної української журналістики: міжнародний досвід та перспективи.	4
2.	Тема 2. Інтерв'ю як метод збирання інформації і один з	2

	інформаційних жанрів журналістики.	
3.	Тема 3. Репортаж як оперативна форма емоційного, наочного зображення події.	4
4.	Тема 4. Особливості висвітлення збройних конфліктів.	4
5.	Тема 5. Коментар та стаття як аналітичні жанри журналістики.	4
	Разом	18

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Види, зміст самостійної роботи	Д ф
Тема 1. Поняття про жанр та жанрологію. Проблеми та виклики сучасної української журналістики: міжнародний досвід та перспективи. <i>Завдання:</i> поглибити знання з загальних особливостей журналістських жанрів, а також розуміти суть проблеми та виклики сучасної української журналістики. 1. Підготуватись до обговорення: 1) теми «Сучасний журналіст – міжнародник в Україні: виклики та перспективи». 2) статті Ярослава Зубченка «Як зробити так, щоб українські журналісти-міжнародники розуміли, про що запитують» (основні проблеми та виклики сучасної української журналістики; міжнародний досвід та перспективи тощо). 2. Підготувати не велику презентацію (або доповідь) про одного із відомих журналістів- міжнародників України або інших країн світу (основна мета роботи – визначити, що саме вдалось зробити цій людині в журналістиці). 3. На основі перегляду одного із 100 українських фільмів за версією Національного центру Олександра Довженка (див. «100 найкращих українських фільмів усіх часів за версією кінокритиків». https://www.bbc.com/ukrainian/news-57597388) написати рецензію до одного з кінофільму. 1. «100 найкращих українських фільмів усіх часів за версією кінокритиків». URL: https://www.bbc.com/ukrainian/news-57597388) написати рецензію до одного з кінофільму (дата звернення: 30.08.2020 р.) 2. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. — Київ: ТОВ “Софія-А”, 2016. — 184 с. https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Mediakompas.pdf 3. Стаття «25 найбільш впливових журналістів в історії»	

<https://wisecow.com.ua/zhurnalistika/zhurnal%D1%96stika-v-k%D1%96no/25-najb%D1%96lsh-vplivovix-zhurnal%D1%96st%D1%96v-v-%D1%96stor%D1%96%D1%97.html>

4. Матеріали за результатом *круглого столу «Міжнародна журналістика: пошук освітньої моделі»*

http://www.iir.edu.ua/press_center/news/international_journalism_roundtable_news/

5. Р. Імельський: "Журналіст-міжнародник – це робота 24 години на добу" 04.11.2016, 17:00 <https://imi.org.ua/articles/roman-imelskiy-jurnalist-mijnarodnik-tse-robota-24-godini-na-dobu-i399>

Тема 2. Інтерв'ю як метод збирання інформації і один з інформаційних жанрів журналістики.

Завдання: поглибити знання з особливостей підготовки та написання інтерв'ю.

1) Підготуватись до проекту: провести інтерв'ю на телебаченні з одним із відомих українських або зарубіжних політиків (можна у минулому часі, наприклад, з В. Черчілем), (на Вибір здобувача). Здобувач повинен бути у ролі журналіста (необхідно *вказати, якого саме телеканалу*). При підготовці до цього завдання використовувати:

1. «Методологічний план роботи над інтерв'ю».

2. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. — Київ: ТОВ «Софія-А», 2016. — 184 с. <https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Mediakompas.pdf>

2) Проаналізувати інтерв'ю одного із політичних лідерів (*перелік інтерв'ю див. нижче*) держав світу за такою схемою:

1. Якому ЗМІ було надано інтерв'ю? (дата). Назвіть прізвище журналіста (або журналістів).

2. Чи був на початку інтерв'ю встановлений контакт з відомою політичною особою? (Загальне правило «посмішка- комплімент – ім'я людини»). Яким саме чином? (Коротко опишіть).

3. Які жести використовував лідер під час інтерв'ю? (Перерахуйте)

4. Чи були мінуси в інтерв'ю (*перерахуйте одну або декілька із позицій: інтерв'ю задовге, не цікаве, немає динаміки, питання «про все і ні про що», шаблонні питання, журналіст в інтерв'ю більше знятий своєю персоною, багато питань, які допускали односкладові відповіді (так-ні; два питання в одному) між героєм тощо*).

5. Які плюси були в інтерв'ю (*інтерв'ю актуальне, живе, проведене на одному диханні, задані оригінальні питання, є динаміка, інтерв'ю вибудовано логічно*).

6. Які питання у сфері міжнародних відносин були підняті в інтерв'ю? (Перерахуйте).

7. Які найбільш актуальні проблеми у сфері міжнародних відносин було розкрито або окреслено? Оберіть найважливіші.

8. Чим закінчилось інтерв'ю? Опишіть коротко. (*Ідеальне інтерв'ю закінчується відповіддю героя, який ставить крапку у Вашій бесіді. Це може*

бути яскрава фраза політичного лідера, або інтерв'ю закінчується словами журналіста, у яких він підводить певний висновок).

9. Чи було інтерв'ю з політичним лідером переконливим? Ваше враження від інтерв'ю. Яка фраза Вам найбільше запам'яталась?

10. Скільки часу тривало інтерв'ю?

Проаналізуйте інтерв'ю з одним із відомих політичних лідерів (у разі самостійного обрання – надайте, будь ласка, посилання) або оберіть з нижченаведеного списку:

1. Ексклюзивне інтерв'ю з президентом України Володимиром Зеленським (від 23.08. 2021 р.) <https://www.youtube.com/watch?v=o4rjwvfzWwo>

2. Ангела Меркель в інтерв'ю DW
<https://www.youtube.com/watch?v=b7QfVwwV-E8>

3. Лукашенко. Ссоры с Путиным, Тихановская, "Вагнер", Зеленский, Порошенко, Крым. В гостях у Гордона
<https://www.youtube.com/watch?v=R5UmsPFMUaw>

4. Интерв'ю Дмитрия Гордона с Майей Санду) (від 12 лист. 2020 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=o6GrBFHzNpQ>

5. Президентка Естонії: Україні знадобиться зо 20 років для готовності до членства в ЄС (від 23 серпня 2021 р.)
<https://www.eurointegration.com.ua/interview/2021/08/25/7126983/>

6. Президентка Естонії про загрози з боку Росії: ми добре підготовлені 25 серпня 2021 р. <https://www.youtube.com/watch?v=fCcPPzob-O4>

7. Я сказал Трампу: Не разрывайте все окончательно - Эмманюэль Макрон в интервью DW (від 10 травня 2018 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=luuwW4VD5sA>

8. Эксклюзивное интервью Первому каналу дал президент Азербайджана Ильхам Алиев. <https://www.youtube.com/watch?v=i95f56245aU>

9. Интервью Владимира Путина телеканалу NBC. 1-я часть (14.06.21)
https://www.youtube.com/watch?v=GatNg4_WkNg

10. Президент Казахстана Токаев: Мы не называем аннексией то, что произошло в Крыму - Немцова. Интервью (від 4 грудня 2019 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=3qS2ds48TRo>

11. «Я не думаю, що «Північний потік-2» можна зупинити» - президент Латвії.
(26 серп. 2021 р.) <https://www.youtube.com/watch?v=w-wklcnWiP0>

12. Эксклюзивное интервью с президентом Уругвая (колишнім президентом) <https://www.youtube.com/watch?v=E2eL-9ucx0M>

13. Президент Туркмении в интервью ТАСС
(від 2 жовт. 2021 р.) <https://www.youtube.com/watch?v=XLLmvT9-Irc>

14. Экс-президент Ирана Махмуд Ахмадинежад бойкотирует выборы...
(15 черв. 2021 р.) <https://www.youtube.com/watch?v=pLNIW3RIui0>

15. Президент Армении — об отношениях с Азербайджаном, разочарованиях после войны в Карабахе и Пашиняне (від 30 бер. 2021 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=UPZKi-DNk9E>

16. Президент Никарагуа: "Наш нынешний кризис финансирует

Америка" (від 31.07.2018 р.) <https://ru.euronews.com/2018/07/30/ortega-interview>
 17. Коррупционные скандалы, популизм и ущерб от пандемии - интервью с вице-президентом Бразилии Моурау 18 лист. 2020 р. https://www.youtube.com/watch?v=_YGP4c-zgyQ

Тема 3. Репортаж як оперативна форма емоційного, наочного зображення події.

Завдання: поглибити знання з особливостей підготовки та написання репортажу як жанру журналістики:

1) проаналізувати репортажі на одному з українських медіа: (Інтер), “Суспільне”, “5 канал”, “ТСН”; 24 канал (або будь-яких інших) упродовж останнього місяця і визначити, яким темам вони були присвячені; якій проблематиці у сфері міжнародних відносин та національної безпеки відводилась провідна роль. Результати надати у формі аналітичної записки.
 2) проаналізувати інформацію у зарубіжних ЗМІ за останні півроку і написати репортаж про одну із міжнародних подій або процес у сфері міжнародного співробітництва та міжнародної безпеки, які відбулись у тій чи іншій країні (на вибір здобувача).

3) ознайомитись із статтею М. Слюсаренко «Простий складний жанр репортажу» (Розуміти поняття фіксована миттєвість, наочність і показ; виявити спільні та відмінні риси репортажного й нарисового відтворення).

1. М. Слюсаренко «Простий складний жанр репортажу»

Тема 4. Особливості висвітлення збройних конфліктів.

Поглибити знання з особливостей висвітлення збройних конфліктів.

Підготуватись до обговорення практичних аспектів на занятті.

1) проаналізувати «Декларацію принципів поведінки журналістів», «Кодекс професійної етики українського журналіста», «Кодекс телерадіожурналістів Бі-Бі-Сі».

2) проаналізувати для подальшого обговорення на практичному занятті статті О. Горчинської «Висвітлення збройного конфлікту. Поради для журналістів» від 22 .11 2014 р. (розуміти, що можна та не можна робити журналісту при підготовці репортажу з зони бойових дій).

3) проаналізувати матеріал від Я. Машкової «На згадки про жінок-військовослужбовиць в медіа припадає лише 5% - дослідження ЗМІ» (за 2021 рік) за посиланням: та з'ясувати, скільки загалом інформації на новинних сайтах було присвячено темі конфлікту на сході, а також які джерела використовують медіа для інформування аудиторії про війну.

4) підготуватися до проекту: уявіть себе у ролі журналіста, і Вам необхідно написати проект на тему «Висвітлення збройного конфлікту на Сході України: погляд очима журналіста». Ця робота буде складатись з двох частин:

а) Що необхідно взяти Вам з собою як журналісту у зону збройного конфлікту на Сході України;

б) Написати міні-історію на тему «Збройний конфлікт на Сході України: погляд очима журналіста» (це може бути розповідь про одного з військових; про віддану роботу лікарів; про якесь свято, що влаштували військовим діти; матеріал про життя на передовій або про жителів окупованих територій (наприклад, «Чим живуть люди в окупації та чи мріють повернутися в Україну») або будь-яка інша тема), головне, щоб була думка автора).

Матеріал має відповідати на основні питання: що сталося, де, коли і як. Відповіді на питання «де?» і «коли?» повинні бути точними і конкретними. Також медійникам слід додавати пояснення у свої матеріали (передісторія, основні поняття і терміни, контекст, розповідь про взаємопов'язані події). Матеріал може бути представлений у формі есе, замітки, статті (можна не великої), інтерв'ю, репортажу тощо).

1. «Як змінюється робота журналістів в умовах війни та як медія врахувати ці особливості у своїй роботі. Конспект тренінгу від 27–28 лютого 2019 р.»

<https://drive.google.com/file/d/1JyD0bD8geAUa2StjKVCau75X63ZQOnw9/view>

2. Я. Машкова «Згадки про жінок-військовослужбовиць в медіа припадає лише 5% - дослідження Інституту масової комунікації (2021 р.) <https://imi.org.ua/monitorings/na-zgadky-pro-zhinok-vijskovosluzhbovyts-v-media-prypadaye-lyshe-5-doslidzhennya-imi-i41836>

1. Дистанційний курс «Журналістські жанри», Google Class

2. Кодекс професійної етики українського журналіста[Електронний ресурс] : [сайт], ред. від 12.12.2013 р. / К.: НСЖУ. – Режим доступу: <http://www.nsju.org/page/196>

3. Кодекс телерадіожурналістів Бі Бі Сі[Електронний ресурс] : [сайт] – Режим доступу:<https://www.bbc.co.uk/editorialguidelines/guidelines>

4. Мюнхенська (європейська) декларація прав та обов'язків журналістів [Електронний ресурс] : [сайт] / Мюнхен, 1970 р. – Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/view/7119/52/21>

5. Нетреба М. М. Робота журналіста в екстремальних ситуаціях [Електронний ресурс]: [Стаття] / М. М. Нетреба, К. А. Непомняща // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. - 2016. - № 1. - С. 93-97.- Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2016_1_19

Тема 5. Коментар та стаття як аналітичні жанри журналістики.

Поглибити знання з особливостей написання коментаря та стаття як аналітичних жанрів журналістики.

Написати коментар або статтю (на вибір студента):

1) уявіть себе відомим міжнародним експертом, і напишіть коментар на одну з актуальних подій у сфері міжнародних відносин, міжнародної національної безпеки, зовнішньої політики держави.

3) написати проблемну статтю у сфері міжнародних відносин, міжнародної національної безпеки, зовнішньої політики держави.

Разом

6. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання не передбачене навчальним планом.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Журналістські жанри»

Шифр ПРН (від- повідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН9	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), презентація дослідження або творчої роботи	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання творчої або аналітичної роботи при підготовці проекту чи одного з журналістських жанрів, залікова робота
РН12	Організовувати та проводити дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів.	Лекція, надання зворотного зв'язку, виконання творчих завдань у командах, симуляції, аналіз творчих робіт або проектів	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; тестових завдань, розв'язування аналітичних задач, оцінювання творчої роботи або журналістського проекту,

			залікова робота
RH14	Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин та світової політики.	Робота в командах, робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання творчих та аналітичних, завдань, залікова робота
RH17	Проводити підготовку, розробку та реалізацію проектів прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики, регіонаознавства та міжнародних комунікацій.	Робота в командах, робота з вторинними даними, симуляції презентація результатів досліджень, застосування методу порівняння	Оцінювання виконання творчих завдань, роботи учасників під час симуляцій. аналітичних завдань, залікова робота
RH22.	Брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, поважати опонентів та їхню точку зору.	Лекція, надання зворотного зв'язку, робота в командах, виконання творчих завдань у командах, симуляції, аналіз творчих робіт та проектів, методи аналізу, синтезу та порівняння - відбирати для публіцистичного осмислення у політичній, економічній, соціальній та ін. сферах факти й події.	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; тестових завдань, розв'язування аналітичних задач, оцінювання творчої роботи або журналістського проекту, залікова робота
RH23.	Доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань	Лекція, надання зворотного зв'язку, робота в командах, виконання творчих завдань у	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання

	міжнародних відносин.	командах, симуляції, аналіз творчих робіт та проектів	творчої або аналітичної роботи при підготовці проекту чи одного з журналістських жанрів, залікова робота
--	-----------------------	---	--

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки творчих завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати творчі та аналітичні завдання;

- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

За виконання завдань до кожної теми здобувач може отримати від 1 до 12 балів (за різні види робіт). За самостійну роботу студент може отримати максимально 6 балів, на практичному занятті – 6 балів. Студент може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення заліку. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Структура заліку:

1. Тестування – 30 питань закритого типу х 1 бал – 30 балів (максимум); 2. Теоретичне питання (у формі есе) – 10 балів.

Критерії оцінювання:

1. Повністю розкрита суть питання, надана повна та обґрунтована відповідь – 3 бали.

2. При розкритті теоретичного питання здобувач продемонстрував своє уміння та здатність сформулювати своє ставлення до певної проблеми 3 бали.

3. Теоретичне питання сформульовано логічного та чітко – 2 бали.

4. Продemonстровані вміння мислити абстрактно та узагальнено – 2 бали.

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання за кожну тему, бали
Робота над аналітичними завданнями, творчими та проєктними завданнями, командним і роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання, вміння публічно представити матеріал; здобувач досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, а також продемонстрував ґрунтовну пропрацьованість питань, що винесені на самостійне вивчення.	10-12
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував систематизовані знання програмного матеріалу, вміє	7-9

	грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання, вміння публічно представити матеріал; який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, але допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, а також продемонстрував досить глибоку пропрацьованість питань, що винесені на самостійне вивчення.	
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував знання програмного матеріалу, але зі значними складнощами, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених семінарських занять, епізодична відсутність виконаних завдань, продемонстрував фрагментарні знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання, вміння публічно представити матеріал, але з певною мірою невпевненості; здобувач досяг цілей завдання, взяв участь у діловій грі, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, але допущення декількох помилок при виконанні завдань, а також продемонстрував часткову пропрацьованість питань, що винесені на самостійне вивчення.	4-6
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував не систематизовані, невпевнені знання програмного матеріалу, не вміє достатньо точно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував великі складності щодо знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання, не впевнені вміння публічно представити матеріал; здобувач лише частково досяг цілей завдання, при виконанні ділової гри продемонстрував пасивність; має несистематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених семінарських занять, допустив помилки при здатності застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку,	2-3

	продемонстрував фрагментарну пропрацьованість питань, що винесені на самостійне вивчення,	
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував відсутність певних знань, мав пропуски більшості лекцій та семінарських занять без поважних причин, пасивна працював у групі, теми пропущених лекцій та семінарських занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, що винесені на самостійне вивчення.	1
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував відсутність знань, мав систематичні пропуски лекцій та семінарських занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та семінарських занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань.	0
Залікова робота (залік)	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. Тестування проводиться за кожною темою, пропонується 30 тестових питань закритого типу та з декількома варіантами відповідей (1 бал x 30 = 30 балів).	30
	Виставляється здобувачу вищої освіти, який при письмовій відповіді на залікове питання білету надав повну, логічну, ґрунтовну відповідь, продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	9-10
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при письмовій відповіді на залікове питання білету надав досить повну, логічну, не зовсім ґрунтовну відповідь, продемонстрував достатньо, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання, але припустився окремих несуттєвих помилок.	7-8
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при письмовій відповіді на залікове питання білету надав не досить повну, не логічну, не зовсім ґрунтовну відповідь, продемонстрував не достатньо всебічні, не систематизовані, поверхневі знання програмного матеріалу, продемонстрував знання фахової	4-6

	літератури, передбачені на рівні творчого використання, але припустився окремих помилок.	
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при письмовій відповіді на залікове питання білету продемонстрував недостатні знання основного програмного матеріалу, проте в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення	1-3

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточне оцінювання роботи студентів на практичних заняттях та самостійної роботи					Залік	Сума
					Разом	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	60	40
12	12	12	12	12		
						100

T1, T2 ... – теми розділів

Залік – 40 балів. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для чотирирівневої шкали оцінювання для дворівневої шкали оцінювання а
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. — Київ: ТОВ “Софія-А”, 2016. — 184 с.
<https://imi.org.ua/wp-content/uploads/2017/06/Mediakompas.pdf>
2. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації / [Буроменський М., Штурхецький С. Білз Емата та ін.], К.: 2016 – 124 с.
3. Ів Аньєс Підручник із журналістики [Книга]/ Ів Аньєс – Пер. з фр. А. Андрусак, К.: Києво-Могилянська Академія, 2018 р. – 544 с.
4. Королев Е.А. 33 урока для будущих журналистов: учеб. пособие /Е.А. Корольов, н.А. Павлушкина. – М.: ФЛИНТА, 2019. – 256 с.
5. Литвиненко, А. А. Репортаж: искусство повествования : практич. пособ. – СПб.: С.-Петербур. гос. ун-т, Высш. шк. журн. и мас. коммуникаций, 2013. – 48 с.
6. Михайлин І. Л. Основи журналістики. Підручник. 5-те вид. перероб. та доп.– К.: Центр учбової літератури, 2019 – 496 с.
7. Нуйкін М. Проблематика української воєнної журналістики в період АТО[Електронний ресурс]: [Стаття] / М. Нуйкін. – Режим доступу - <https://naub.ua.edu.ua/2017/проблематика-українськоївоєнної-журналістики>
8. М. Слюсаренко «Простий складний жанр репортажу». «Як змінюється робота журналістів в умовах війни та як медіа врахувати ці особливості у своїй роботі. Конспект тренінгу від 27–28 лютого 2019 р.» <https://drive.google.com/file/d/1JyD0bD8geAUa2StjKVCau75X63ZQOnw9/view>
9. Хіренко О. О Інформаційні жанри друкованих ЗМІ як складова комунікаційного процесу / О. О. Хіренко // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. – 2015 р. – № 2 (22). – С. 37-42.
10. Яковець Телевізійна журналістика А Яковець - К.: Вид. дім “Києво-Могилянська академія», 2018 р.

Допоміжна література

1. Балаклицький М. Есе як художньо-публіцистичний жанр : методичні матеріали для студентів зі спеціальності «Журналістика» / М. Балаклицький. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 74 с.
2. Горчинська О. «Висвітлення збройного конфлікту. Поради для журналістів» від 22 .11 2014 р.
3. Р. Імельський: "Журналіст-міжнародник – це робота 24 години на добу"__04.11.2016, 17:00 <https://imi.org.ua/articles/roman-imelskiy-jurnalist-mijnarodnik-tse-robota-24-godini-na-dobu-i399>
4. Кодекс професійної етики українського журналіста[Електронний ресурс] : [сайт], ред. від 12.12.2013 р. / К.: НСЖУ. – Режим доступу: <http://www.nsju.org/page/196>

5. Кодекс телерадіожурналістів Бі Бі Сі [Електронний ресурс] : [сайт] – Режим доступу: <https://www.bbc.co.uk/editorialguidelines/guidelines>
6. Матеріали за результатом круглого столу «Міжнародна журналістика: пошук освітньої моделі» http://www.iir.edu.ua/press_center/news/international_journalism_roundtable_news/
7. Машкова Я. «Згадки про жінок-військовослужбовиць в медіа припадає лише 5% - дослідження Інституту масової комунікації (2021 р.) <https://imi.org.ua/monitorings/na-zgadky-pro-zhinok-vijskovosluzhbovyts-v-media-prypadaye-lyshe-5-doslidzhennya-imi-i41836>
8. Мюнхенська (європейська) декларація прав та обов'язків журналістів [Електронний ресурс] : [сайт] / Мюнхен, 1970 р. – Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/view/7119/52/21>
9. Нетребя М. М. Робота журналіста в екстремальних ситуаціях [Електронний ресурс]: [Стаття] / М. М. Нетребя, К. А. Непомняща // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. - 2016. - № 1. - С. 93-97.- Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2016_1_19
10. Редакційні цінності Бі Бі Сі [Електронний ресурс] : [сайт] / Війна, терор, біженці – Режим доступу: <https://www.bbc.co.uk/editorialguidelines/guidelines/war-terroremergencies>
11. Стаття «25 найбільш впливових журналістів в історії» <https://wisecow.com.ua/zhurnalistika/zhurnal%D1%96stika-v-k%D1%96no/25-najb%D1%96lsh-vplivovix-zhurnal%D1%96st%D1%96v-%D1%96stor%D1%96%D1%97.html>
12. Шебеліст С.В., Типологія журналістських жанрів: сучасні теоретичні дискусії с. 136-140 «Молодий вчений», № 9.1 (85.1) вересень, 2020 р.

11. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕО-ЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Ангела Меркель в інтерв'ю DW <https://www.youtube.com/watch?v=b7QfVwwV-E8>
2. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 40, ст. 527) Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1170-VII від 27.03.2014, ВВР, 2014, № 22, ст. 816 № 35-VIII від 23.12.2014, ВВР, 2015, № 4, ст. 13 № 2091-VIII від 08.06.2017 відносно національного інтересу України.
3. Інтерв'ю Володимира Путіна телеканалу NBC. 1-я частина (14.06.21) https://www.youtube.com/watch?v=GatNg4_WkNg
4. Інтерв'ю Дмитрія Гордона з Майей Санду (від 12 лист. 2020 р.) <https://www.youtube.com/watch?v=o6GrBFHzNpQ>
5. Коррупционные скандалы, популизм и ущерб от пандемии - интервью с вице-президентом Бразилии Моурау 18 лист. 2020 р. https://www.youtube.com/watch?v=_YGP4c-zgyQ

6. Лукашенко. Ссоры с Путиным, Тихановская, "Вагнер", Зеленский, Порошенко, Крым. В гостях у Гордона
<https://www.youtube.com/watch?v=R5UmsPFMUaw>

7. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – URL: www.biblvernad.org.ua (дата звернення: 12.07.2020 р.).

8. Офіційний сайт Національного Комітету статистики України – URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 16.07.2020 р.)

9. Президентка Естонії: Україні знадобиться зо 20 років для готовності до членства в ЄС (від 23 серпня 2021 р.)
<https://www.eurointegration.com.ua/interview/2021/08/25/7126983/>

10. Президентка Естонії про загрози з боку Росії: ми добре підготовлені 25 серпня 2021 р. <https://www.youtube.com/watch?v=fCcPPzob-O4>

11. Президент Казахстана Токаев: Мы не называем аннексией то, что произошло в Крыму - Немцова. Интервью (від 4 грудня 2019 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=3qS2ds48TRo>

12. Президент Армении — об отношениях с Азербайджаном, разочарованиях после войны в Карабахе и Пашиняне (від 30 бер. 2021 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=UPZKi-DNk9E>

13. Президент Никарагуа: "Наш нынешний кризис финансирует Америка" (від 31.07.2018 р.) <https://ru.euronews.com/2018/07/30/ortega-interview>

14. Президент Туркмении в интервью ТАСС (від 2 жовт. 2021 р.) <https://www.youtube.com/watch?v=XLLmvT9-Irc>

15. Эксклюзивное интервью с президентом Уругвая (колишнім президентом) <https://www.youtube.com/watch?v=E2eL-9ucx0M>

16. Ексклюзивне інтерв'ю з президентом України Володимиром Зеленським (від 23.08. 2021 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=o4rjwvfzWwo>

17. Экс-президент Ирана Махмуд Ахмадинежад бойкотирует выборы... (15 черв. 2021 р.) <https://www.youtube.com/watch?v=pLNIW3RIui0>

18. Эксклюзивное интервью Первому каналу дал президент Азербайджана Ильхам Алиев. <https://www.youtube.com/watch?v=i95f56245aU>

19. «100 найкращих українських фільмів усіх часів за версією кінокритиків». <https://www.bbc.com/ukrainian/news-57597388>

20. Я сказал Трампу: Не разрывайте все окончательно - Эмманюэль Макрон в интервью DW (від 10 травня 2018 р.)
<https://www.youtube.com/watch?v=luuwW4VD5sA>

21. «Я не думаю, що «Північний потік-2» можна зупинити» - президент Латвії. 26 серп. 2021 р.) <https://www.youtube.com/watch?v=w-wklcnWiP0>

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ (В ТОМУ ЧИСЛІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ ЧЕРЕЗ ПАНДЕМІЮ)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Google-Meeting проводяться всі лекційні заняття (<https://classroom.google.com/c/MjI2NjMwOTQ1NDQ1>);

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться до 10% практичних занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти залік в тестовій формі дистанційно на платформі <https://classroom.google.com/c/MjI2NjMwOTQ1NDQ1>) в дистанційному курсі «Журналістські жанри».

13. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

Заліковий білет містить 30 тестових завдань.

Питання для підготовки:

1. Поняття про жанр та жанрологію журналістики.
2. Класична система журналістських жанрів.
3. Обираємо жанр для майбутнього твору.
4. Письменництво та журналістика: у чому ключова різниця?
5. Специфіка літературної роботи в журналістиці.
6. Основні проблеми та виклики сучасної української журналістики; міжнародний досвід та перспективи.
7. Відомі журналісти-міжнародники України або інших країн світу.
8. Новина як головний жанр інформаційної журналістики.
9. Принцип перевернутої піраміди при побудові новини.
10. Специфіка написання рецензії.
11. План написання рецензії на кінофільм.
12. Критерії якості, якими зумовлюється рецензія.
13. Правило п'яти «НЕ» при написанні рецензії.
14. Основні види інтерв'ю в журналістиці.
15. Специфіка інформаційного інтерв'ю.
16. Специфіка аналітичного інтерв'ю.
17. Специфіка художньо-публіцистичного інтерв'ю.
18. Час, вік та досвід як важливі фактори впливу на якісне портретне інтерв'ю.

19. Головні аспекти техніки інтерв'ю.
20. Відкриті питання в журналістиці - формула 5 W (або формула 5 W +n).
21. Сучасне телевізійне інтерв'ю: відмінності «інтерв'ю під синхрон» (або «синхрон») від «власне інтерв'ю» (або «інтерв'ю»).
22. Основні складові успішного інтерв'ю.
23. Десять небажаних дій та запитань журналіста.
24. Правила інтерв'ю Робіна Дея.
25. Специфіка репортажу як журналістського жанру.
26. Основні типологічні ознаки репортажу.
27. Закони репортажу.
28. Тема та ідея репортажу.
29. Герої репортажу. Місце дії.
30. Структура репортажу.
31. Типові помилки репортажу.
32. Мова репортажу.
33. Журналістські стандарти в контексті військової проблематики.
34. Специфіка роботи журналіста у зоні конфлікту.
35. Особливості висвітлення збройного конфлікту на Сході України.
36. Зміна журналістських стандартів у умовах збройного конфлікту (на прикладі точності і повноти інформації).
37. Коментар як журналістський жанр.
38. Основні ознаки коментаря.
39. Основні види коментарів за порушеними у них проблемами.
40. Коментар та репліка: основні відмінності.
41. Коментар в структурі номера/випуску.
42. Прийоми, за допомогою яких здійснюється коментування.
43. Стаття як найбільш поширений аналітичний жанр.